

אלף ל"י). עובדה זו עוררה את זעמם של אירגונים נוצרים רבים, ובמיוחד של א"ר גוני הנוצרים הצעירים שמצאו להם מטרה חדשה למסע צלב. כבר מאיימים להזעיק את האפיפיור למילחמת-מיצווה חדשה נגד סרטינו של טורסן וכבר הטילו בקבוקי מר לוטוב ברחובות קופנהגן כאיום נגד הרסטרים.

אלא שהסערה אינה מפחידה את טורסן ואת החומכים בו. "אם הנוצרים הטובים מוכנים לצאת נגד הסרט שלי בבקבוקי מולוטוב" הוא אומר, "אז סימן שמת ש"ר צייתי להגיד בסרטים שלי על ישו הוא נכון."

מה בדיוק רצה טורסן להגיד בסרטינו ישו שלו, לא יוכלו צופי הקולנוע ביש"ר ראל לראות ככל הנראה לעולם. אם הצגה זורה הישראלית לא הניחה להשתמש בשם ישו לסאטירה תיאטרלית על הישראלים עצמם, איך תאפשר לפגוע בישו עצמו, אפילו אם אלה שעושים זאת, רואים את עצמם כנוצרים טובים ומאמינים?

ישראל

בעיטה

בכיון זכון

ילד חדש נולד במערכת המסואבת של הקולנוע בארץ. שמו "מכון הקולנוע הישראלי" וכבני מינו בארצות אחרות, הוא מיועד לרכו את כל פעולות הקולנוע בי ארץ במקום אחד.

בקווים כלליים מתכוון המכון לערוך מחקרים יסודיים בכל מה שנוגע לסרט הישראלי ולרכו את כל הנתונים שאפשר להשיג בנושא זה מן היום הראשון שבו הנציחו תמונות נעות על צלולויד בארץ הקודש ועד עצם היום הזה.

נוסף לכך, רוצה המכון להמוך את כל רשת מועדוני הסרט הטוב, הקרנות הרצות, הסינמסקים והצגות האומנות ל-מיניקו, לרשת אחידה אחת, לה יוכל הר מכון לסייע בהבאת סרטים בעלי רמה גאוה, בתנאים הטובים והמתאימים ביותר. בהתחשב עם העובדה שרבים מן היוזמים של מוסדות אלה רואים אותם כרוכש פרטי מאוד שלהם, מעניין יהיה לראות איך אפשר להגיע לשיתוף פעולה יעיל עימם.

ועוד, כדוגמת מכון הקולנוע הבריטי, מתכוון גם המכון הישראלי החדש להוציא לאור ביטאון. יהיה זה כניראה רבעון ש" דרכו ישתקפו פני הקולנוע בארץ, ויובאו מאמרים רציניים על האומנות השיעית, דבר שמנהל קשה למצוא אולם בעיתונות הקיימת בארץ. במקביל, אף יוצאו לאור ספרי קולנוע בשפה העברית.

יש כמובן גם מטרות רחוקות יותר, אולי עידוד סרטי איכות ישראלים, אולי עידוד סרטים ישראלים קצרים, ומי יודע אם באחד הימים לא יועברו סמכויות של משרדים ממשלתיים או ועדות למיניהם אל המכון עצמו.

על הקמת המכון יש לחודות למועצה לתרבות של משרד החינוך, שבראשה עומדת לאה פורת, ולאגף הקולנוע של המועצה בראשותו של בנימין הכלילי, איש דיוקן נען. מנהלו בפועל של המכון הוא דוקטור נחמן אינגבר.

אם כל האנשים הללו יצליחו לעזור קצת לקולנוע הישראלי הצולע, חובה היא לקבל את פני התינוק החדש בכרחה. יש רק לקוות שכאשר יתחיל לבעוט, זה יהיה לכיוון הנכון.

תדרין

תל-אביב

*** זעקות ורחישות (צפון, שוודיה) — אינגמר ברגמן מנתח עד ל-פרטים הכואבים ביותר את נפש האישה מול פני המוות. משחק ובימוי מופתיים, הוניה מזועזעת.

*** פריץ החתול (אורדן, ארצות הברית) — סרט מצוייר מופלפל מאוד, השם לצחוק את החברה האמריקאית כולה, בוגדים ומפכנים, כושים ויהודים, פועי לים ומשכילים. למבוגרים המתמצאים קצת

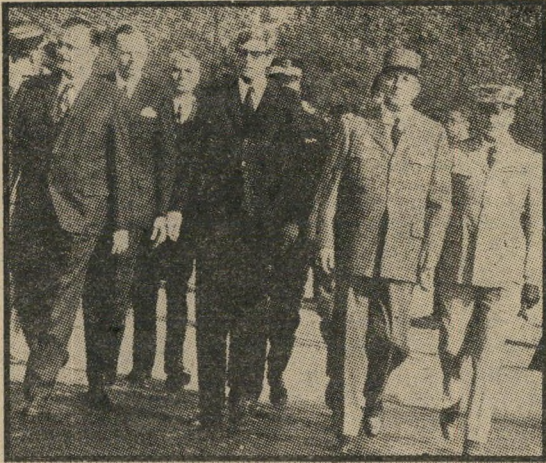
שחינוט

רצח

נשיא על הכוונת (אלבני, תל-אביב, ארצות-הברית) — יום התן של פרדריק פורטייה היה רב-מכר בכל רחבי העולם, משום שהצליח לספר בצורה עיתון-נאית, עובדתית ואמינה מאוד, סיפור דימינוני על ניסיון התנקשות בגרל דה-גול.

הפכתו של הספר לסרט הנקרא בעברית נשיא על הכוונת נעשתה תוך מאמץ גדול לשמור על אמינות זו. לזכותו של הבמאי פרד זינמן יש לומר, כי אף אחת מ-135 הדקות של הסרט אינה משעממת. עובדה רודפת עובדה, צגינה אחת דוחקת במחירות את רגלי השנייה, העריכה דינמית עד כדי סחרחורת, כאשר דיאלוג של מעמד אחד טרם נגמר וכבר מופיע על הבד מעמד חדש. העלילה, המת-פשטת על פני אירופה כולה, ממוקמת במהירות, בכל פעם שהיא עוברת אתר חדש, באמצעות כמה צילומים קצרים ותכליתיים, ואילו הדיאלוגים עצמם, אינם מכילים אמילו מילה אחת מיותרת. בקיצור, סרט מרתק שיכול לשמש זוגמה ומופת לעבודה קולנועית מיקצועית.

מצד שני, השפע העצום של פרטים ועובדות שצריך להעמיס על הצופה, יוצר בסופו של דבר מצב, שבו הדמויות בסרט מאבדות כל חשיבות. אפילו הרוצח השכיר המחושב וחקר, אינו יותר מרובוט שאין לצופה כל קשר ויחס אישי אליו. לכן, אם מוכיר סרט זה משתו חוץ מסרט, הרי זה מישחק שח מתוכנן עד לפרטיו הקטנים. ולבסוף, אם בספר הצליח העושר האינסופי של פרטים

דה-גול המוסרט וחבורתו

לטשטש לעיתים את המיקריות העוזרת לפרסייט להו" ביל את עלילתו עד הסוף, הרי בסרט בולטים פרטים אלה יותר. אילו לא התקדם הסיפור בקצב רחנני, אין ספק שצופים רבים היו מתחילים לשאול את עצמם שאלות מבי-כות שהסרט אינו טורח להשיב עליהן. אבל לא צריך לדרוש יותר מדי. בסופו של דבר, זה צריך להיות רק סרט מתח מלוטש. בתור שכזה הוא ממלא את כל הדרוש ממנו, ועוד הרבה יותר מזה.

הסנדק

בכלא

בית-הזכוכית (בן-יהודה, תל-אביב, ארצות-הברית) — היא דר-מת כלא חריפה, התוקפת נמי-רצות את בתי-הסוהר באמריקה, את המישטר הנהוג בהם ואת האשליה כי בשיטת המאסר אפשר להחזיר אנשים למוטב. הסרט מבוסס על ספר של טרומן (בדם קר) קאפוט, שנכתב בעיקבות מיקרה אמיתי. ואומנם, מי שמתעניין בנושא, יודע כי מה שמתואר בסרט אינו דימינוני כלל, ואינו נוגע אך ורק לבתי-הכלא בארצות-הברית.

הסרט עורך מעקב אחרי גורלם של שני אסירים חדי-שים, נער צעיר שנלכד עם קצת חשיש בכיסו, ומרצה להיס-טוריה שהרג אדם בשגנה, ואחרי סוהר חדש, שהתגייס לשיירות בתי-הסוהר אחרי שנלחם בווייט-נאם ולא מצא בחיים תאזרחיים כל עיסוק אחר.

מה שמתגלה תוך מעקב זה הוא הריקבון השולט בשילטונות בית-הכלא. המנהל מחליק עניינים ומחפה על פשעים משום שהוא חושב כבר על פרישה לגמלאות. סוהר מקבל שוחד מאסירים ומבריח עבורם סמים לכלא. ומצד שני, הסנדק של בית-הכלא עושה ככל העולה על רוחו ודן אנשים לחיים או למוות באותה הקלות (ואולי אף בייתר קלות) כמו מחוץ לכלא, האסירים הפוליטיים הכו-שיים צופים מן הצד באלימות ובהמוסקסואליות הפורחת ונחנים לראות לבנים מחסלים לבנים.

רמזים לכך שבעצם הרעוש הוא הסיבה העיקרית לפגעי החברה מופיע כבר בצגינה הראשונה בסרט. רמזו אחר, לכך שהתומכים במימסד הקיים מתרצים את תמי-כתם בכך שזוהו הטוב במימסדים הקיימים, אבל אינם

אלדה — פרופסור מגן על חייו

מנסים לשפר אותו, בא בסוף הסרט, בדברי מנהל הכלא. בין שני הקצוות הללו מגיש הבמאי טום (מאה רובים) גריס, דרמה ערוכה היטב, חסרת פשרות, מזועזעת, ומשו-חקת היטב.

אם יש מגם בסרט, זהו מיבנה התסריט, אשר בנקודה מסויימת באמצע מפסיק להתפתח, כנראה כדי לספק אפי-שרות של הצגת השליחות הסוציאלי. אבל גם כך, זהו סרט ברמה למעלה מן הממוצע.

חיפה

*** המכוננית שדי (אורדן, צרפת) — ז'אק סאטי מגיש קומדיה כמעט אילמת שבח הטריוף המודרני מצחקק עד כונו דמעות, את מי שמסוגל לקשר בין תמונה אחת לשנייה.

*** דוקטור פופול (רן, צרפת) — מאחורי פארסה מאקאברית על רופא ש-אוהב נשים מכוערות, מלגלג הבמאי קלוד שאברול לכל תופעות הבורגנות של תקו-פתנו. מבדר.

*** עיר ושמה גהינום (ארמון, ארצות-הברית) — לפי המתכונת של מער-בוני הספגטי, ביים קלינט איסטוד את עצמו, במעשיה שהיא אולי קצת נאר-קיסטיטית, אבל יש בה רגעים מוצלחים רבים. גם במח שנוגע לפעילות וגם מי בחינה ויואלית.

על שירותי-ביון צרפתיים המתסבכים בינם לבין עצמם ועל מוסיקאי תמהוני הנקלע ביניהם על לא עוול בכפו.

ירושלים

*** תיאורמה (סמדר, איטליה) — סרט מורכב ומסובך של פאולו לני, על ההתנגשות באיטליה הקאתולית בין הקא-פיטליום לקומוניזם. מלא וגדוש סמלים, מייעד לתעניינים בפילוסופיה קולנועית.

*** סיואר ורזואלי (אוריגיל, צרפת) — אשה מודרנית צריכה לבחור בין שני גברים: אחד נמרץ, מצליח, המר-ני במקצת אבל מקסים, השני, צייר, חול-מני, איש האומנות המנותק מן המציאות. מבוים ומשוחק ברגישות רבה, בעיקר על-ידי איב מונטאן.

במצב העניינים מעבר לאוקיאנוס.

*** עדי שהגמ יפריד בינינו (לימור, איטליה) — סאטירה ארסית וציגנית על מוסד הנישואין האיטלקי, שאפילו התרת הגירושין בו לא מספיקת כדי להציל את הקורבנות התמימים הנלכדים מתחת לחופה. מבריק ומשעשע. במאי: סיאטרו (גירושין נוסח איטליה) ג'רמי, בתפקיד ראשי: דאסטין הופמן.

*** שחק אותה סם (תכלת, ארצות-הברית) — אמריקאי נבון מחמש עצה וישועה בגיבור צלולואיד (תמפרי בוגארט) בכל פעם שהוא בא במגע עם המין הנגדי. אוסף מערכונים משעשעים של וודי אלן, היוצרים יחדיו תמונה סא-טירית של אמריקה.

*** הבדוניני עם הנעל הי-שחורה (גורדון, צרפת) — קומדיית ריגול